

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

לפני כבוד השופטת בכירה יעל הניג

התובעת: פלונית
ע"י ב"כ עו"ד אלוני – סדובניק

נגד

הנתבע: שלמה זלמן וואלעס
ע"י ב"כ עו"ד מלמד

פסק דין

תביעת פיצויים של עובדת נגד מעסיק לפי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח – 1998 (להלן: החוק או חוק למניעת הטרדה מינית).

כללי

1. התביעה הוגשה כתביעה אזרחית נגרת להרשעה לפי סעיף 77 (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד – 1984. בירור התביעה הועבר לפסים רגילים מאחר שחרגה מממצאי ומסקנות ההרשעה. בשלב הסיכומים הועלתה, ונדחתה, טענת נתבע להיעדר סמכות עניינית.

2. המחלוקת המרכזית בשאלת האחריות נסבה על ניצול מרות ביחסי עבודה, נוכח טענת הנתבע כי המעשים בוצעו במסגרת קשר רומנטי – מיני, מתוך רצון משותף ובאופן הדדי (להלן: רומן).

3. במהלך המשפט העידו התובעת, חברתה מ' והנתבע. כמו כן הוגשו חוות דעת פסיכיאטריות מטעם הצדדים ומטעם בית המשפט. ד"ר מיטרני, המומחית מטעם בית המשפט (להלן: הנתבע), קבעה לתובעת נכות בשיעור 10%, ונחקרה על קביעותיה.

לאחר עיון בראיות, בעדויות ובסיכומי הצדדים, הגעתי למסקנה כי מעשי הנתבע בוצעו תוך ניצול מרות ועליו לפצות את התובעת על נזקה.

רקע ומסגרת עובדתית אשר אינה שנויה במחלוקת

4. התובעת ילידת 1990, הייתה כבת 19 בעת הרלבנטית, התגוררה עם הוריה בעיר דרומית ולמדה במכללה בבני ברק. התובעת ובני משפחתה דלי אמצעים ומשתייכים למגזר החרדי.

הנתבע יליד 1973, מבוגר מהתובעת ב – 17 שנה, נשוי ואב לארבעה. הנתבע היה בעל עסק למכירת כובעים שהתנהל בשתי חנויות בבני ברק. אף הנתבע ומשפחתו משתייכים למגזר החרדי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

5. התובעת עבדה אצל הנתבע ותחת מרותו כחצי שנה. בחודש מרץ 2010 החלה לעבוד בחנות עם אשת הנתבע. לאחר שבוע, העביר אותה הנתבע לעבוד בחנות השנייה בה עבד. בהמשך ועד לסיום עבודתה ביום 31.8.2010, עבדה התובעת לפי הוראת הנתבע בשתי החנויות לסירוגין.

6. במהלך תקופת עבודתה, פנה אליה הנתבע באמרות בעלות תוכן מיני, לרבות בשיחות טלפון ובמסרונים. בהיותם יחד בחנויות, נגע בגופה, אונן בפניה ואונן באמצעותה. בנוסף, הביא אותה פעמיים לתל אביב במטרה לקיים עמה מגע מיני מחוץ לחנויות. בפעם הראשונה הגיעו למלון אך התובעת נתקפה בקוצר נשימה והוא הביא אותה למרפאה. בפעם השנייה הגיעו לדירת חברו אך לא נכנסו מאחר שהמפתח לא נמצא.

7. בחודש יולי 2010 או בסמוך, החלה להתפתח ידידות בין התובעת לבין א'. התובעת חשפה אותו בהדרגה ובאופן חלקי למתרחש וסיפרה לו שהנתבע פועל בניגוד לרצונה. א' עודד אותה לפנות למשטרה.

8. ביום 31.8.10 אחר צהריים, אונן הנתבע בחנות באמצעות התובעת. התובעת סיפרה על כך לא' כבר באותו ערב. א' פנה למשטרה ונאמר לו שעל התובעת להגיש תלונה. למחרת בבוקר הגישה התובעת תלונה ומסרה הודעה במשטרה.

הנתבע אישר בחקירתו את עיקר המעשים אך טען שנעשו במסגרת רומן.

9. בסיום החקירה הוגש נגד הנתבע כתב אישום אשר תוכנו נותר עלום (ת"פ (ת"א) 46719-09-12). למרות התנגדות התובעת, הגיעה הפרקליטות עם הנתבע להסדר טיעון, במסגרתו הוגש נגדו כתב אישום מתוקן הכולל הטרדות מילוליות בלבד.

על פי כתב האישום המתוקן, הטריד הנתבע את התובעת במספר הזדמנויות בהן עבדו בחנויות, בהיותה נתונה למרותו ובמסגרת יחסי העבודה. ההטרדות התבטאו בהצעות חוזרות בעלות אופי מיני והתייחסויות המתמקדות במיניותה, כדלקמן: "את מסתירה את הנשיות שבך", "שזה יגיע זה יהיה כואב, אני מבטיח לך", "אני נמשך אליך".

בנוסף, שלח לה במהלך התקופה מסרונים בעלי תוכן מיני, שוחח עמה בטלפון וקיים עמה שיחות אינטימיות.

בגין מעשיו אלה, הואשם הנתבע בהטרדה מינית (ריבוי עבירות), לפי סעיף 3 (א)(6)(ג) ביחד עם סעיף 5 (א) לחוק למניעת הטרדה מינית.

10. ביום 2.12.12 התייצבו נציגת הפרקליטות, הנתבע ובא כוחו בפני כב' השופט הבכיר בארי. נציגת הפרקליטות הגישה לשופט הסדר טיעון "סגור" ואת כתב האישום המתוקן. הנתבע הודה והורשע בעובדות כתב האישום המתוקן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

נציגת הפרקליטות ביקשה מבית המשפט לכבד את ההסדר. בין היתר טענה ש"הנאשם הביע חרטה ולקח אחריות, ההסדר נעשה בהסכמת המתלוננת ולקחנו את עמדתה בחשבון ...". בא כוח הנתבע הצטרף לבקשה וטען בין היתר שהנתבע סיפר במשטרה לאחר מבוכה שהקשר היה הדדי.

בית המשפט כיבד את ההסדר וגזר על הנתבע 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, קנס בסך 2,500 ₪ ופיצוי בסך 10,000 ₪ לתובעת.

להלן: ההרשעה או פסק הדין הפלילי.

11. בסוף שנת 2012 נישאו התובעת וא', והביאו שני ילדים לעולם. הורי התובעת ניתקו עמה כל קשר.

12. בתביעתה, המשתרעת מעבר לממצאי ומסקנות ההרשעה, עותרת התובעת לפסיקת פיצוי סטטוטורי לפי חוק למניעת הטרדה מינית וכן פיצוי לפי הדין הכללי.

במהלך המשפט, נדרשה התובעת ופירטה כעשרים מקרי הטרדה (להלן: המקרים הספציפיים).

המחלוקות בתמצית

13. המחלוקת המרכזית בשאלת האחריות נסבה על השאלה אם המעשים נעשו תוך ניצול מרות כטענת התובעת או במסגרת רומן כטענת הנתבע.

14. לטענת התובעת מושתק הנתבע מהכחשת ניצול מרות לאור הודאתו. לטענת הנתבע חזר ודבק בעמדתו כי הודה על מנת להימנע מסיכון שיורשע בעבירות חמורות יותר.

15. לטענת התובעת ניסה הנתבע לאנוס אותה ואף אנס אותה. לטענת הנתבע אין לטענה ביסוס בראיות, במיוחד לא בעדות התובעת.

16. המחלוקות בשאלת הנזק, תפורטנה בפרק נפרד.

דיון בשאלת האחריות

ניצול מרות ביחסי עבודה - המסגרת הנורמטיבית

17. סעיף 348 (ו) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) קובע כי מעשה מגונה הוא מעשה שנעשה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

סעיפים 348 (ה) ו-349 (א) קובעים כי מעשה מגונה שנעשה באדם תוך ניצול מרות ביחסי עבודה, וכן מעשה מגונה שנעשה בפני אדם בפומבי תוך ניצול מרות ביחסי עבודה, מהווים עבירות. סעיף 350 קובע כי לעניין עבירה לפי סימן זה, אחת היא אם העושה עשה את המעשה או גרם שייעשה בו או באדם אחר.

סעיף 3 (א) לחוק למניעת הטרדה מינית מגדיר מעשים המהווים הטרדה מינית. אלו המעשים הדרושים לענייננו:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

מעשים מגוונים כמשמעותם בסעיפים 348 ו-349 לחוק העונשין (ס"ק (2)); הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות האמורות (ס"ק (3)); התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתמקדות במיניותו, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות האמורות (ס"ק (4)).

סעיף 3 (א)(6)(ג) לחוק קובע כי הצעות או התייחסויות כאמור בפסקאות (3) או (4) המופנות לעובד במסגרת יחסי עבודה – תוך ניצול מרות ביחסי עבודה, מהוות הטרדה מינית גם אם המוטריד לא הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות או בהתייחסויות האמורות.

המחלוקת בענייננו היא אחת ויחידה, ונסבה על היסוד ההתנהגותי של רכיב הניצול.

18. המחוקק קבע הנחה סטטוטורית בדבר היעדר הסכמה חופשית של עובדת (או עובד), מקום בו מבוצעים מעשים מיניים תוך ניצול מרות ביחסי עבודה. הסכמה שהושגה תוך ניצול מרות, לאו הסכמה היא לאור ההנחה שאינה פרי רצון חופשי ואמתי (עש"מ 4790/04 **מדינת ישראל נ' בן חיים**, פ"ד ס (1) 270, 257 (2005)).

19. השאלה אם התנהגות מסוימת עולה כדי ניצול היא שאלה עובדתית, הנבחנת בכל מקרה לפי נסיבותיו. התנהגות בעל המרות יכולה להיות מפורשת או מרומזת, להיעשות במישרין או בעקיפין. ההנחה הסטטוטורית עשויה להתקיים כאשר העובדת הסכימה לכאורה למעשיו של בעל המרות מתוך תחושה של חוסר אפשרות להתנגד להם נוכח כוחו והשפעתו במקום העבודה, אף אם תחושתה לא הגיעה כדי פחד של ממש. מסקנת הניצול עשויה להתבקש ככל שפערי הכוח והפרשי הגילאים בין בעל המרות לעובדת לו גדולים יותר; ככל שלבעל המרות יכולת השפעה ניכרת יותר על מעמדה או עתידה; ככל שהיזמה לביצוע המעשים המיניים נתונה בידי **(פרשת בן חיים, 271)**.

20. בנסיבות המתאימות, אף קיום יחסי מין ביוזמת העובדת עשוי להיחשב כניצול מרות (ע"פ 9256/04 **נוי נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס (2) 172, 189 (2005)).

הדברים יפים מקל וחומר כאשר העובדת לא יזמה את הקשר המיני ו"נגררה" אחר בעל המרות בלית ברירה ובלא הבעת התנגדות מפורשת (ע"ע (ארצי) 40496-05-10 **פלונית נ' אלמוני** [פורסם בנבו] (2012), להלן: **סיפורה של תופרת**).

בית הדין לעבודה קבע כי מערכת יחסים המבוססת על יחסי מין מזדמנים המוגבלים למסגרת העבודה, מקימה נגד בעל המרות חזקת ניצול (ע"ע (ארצי) 274/06 **פלונית נ' אלמוני** [פורסם בנבו] (2008) (להלן: **פרשת פלונית**)). השופטת וירט-ליבנה, אליה הצטרפה השופטת ארד [כתואריהן אז] קבעה כי בעל המרות יוכל להפריך את החזקה אם יוכיח סממנים אמתיים המעידים על רצון הדדי לפיתוח מערכת יחסים (שם, 41). הנשיא אדלר [כתוארו אז] נקט בגישה מתירנית יחסית ולפיה יוכל בעל המרות להפריך את החזקה אם יפעל בתחילת מערכת היחסים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

לביטול יחסי המרות, על מנת להבטיח שהתפתחותה לא תושפע בשום צורה מיחסי המרות, ולשלול כל חשש לניצולם (שם, 64).

21. התייחסות חיובית של העובדת לנועם הליכותיו של בעל המרות ונכונותה לחזור למקום העבודה בידיעה שתעבוד שוב עם הממונה, אינה סותרת את עדותה כי הוטרדה מינית. נוכח יתרונותיו של מקום העבודה או ההטבות הכרוכות בו, יכול אדם להביע שביעות רצון אף כאשר הוא נתון להטרדה מינית (עש"ם 2203/05 מדר נ' נציבות שירות המדינה [פורסם בנבו] (2005)).

מכאן לענייננו.

הטרדה מינית - ממצאים עובדתיים

תצהיר התובעת

22. התובעת הצהירה שסבלה מאוד במהלך תקופת עבודתה ועזבה כאשר לא היה ביכולתה להמשיך ולסבול. מעולם לא הסכימה למעשי הנתבע ומעולם לא התנהל ביניהם רומן. כ"ילדה" מחינוך שמרני וללא כל ניסיון מיני, הייתה תמימה לגמרי וחסרת אונים מול דרישות ומעשי הנתבע אשר שלט בגורלה הכלכלי ובסדרי עבודתה. הנתבע התעלם מניסיונותיה להראות לו שמעשיו אינם מתאימים לה ועשה כרצונו.

23. התובעת פירטה בתצהירה מקרים ספציפיים תוך הפנייה לתיק המשטרה. אמיין אותם ככל שניתן לפי מאפיינים ובסדר כרונולוגי:

פניות והתייחסויות מיניות - כשבועיים לאחר תחילת עבודתה התחיל הנתבע לדבר אתה על כך שהיא מסתירה את הנשיות שבה, היא לא אוהבת ללבוש צמוד (סעיף 23); התקשר אליה בלייג בעומר ואמר לה שהוא הולך לסאונה וחושב עליה (סעיף 13) בהודעתה במשטרה פירטה אמרות מיניות בוטות להן הקשיבה כרבע שעה (דף 10 למוצגיה, ש' 94 – 100); הזמין אותה לישון בביתם (סעיף 10); הציע להסיעה לאזכרה בעיר מגוריה והמציא שעליו להגיע לאותה עיר (סעיף 12); אמר לה שהלוואי שהיה יכול לשכב אתה, כשבוע לפני חקירתו של א' במשטרה (סעיף 20); הטריד אותה באמצעות הטלפון (סעיף 27);

מגעיים מיניים - הנתבע נישק וחיבק אותה לראשונה לפני פורים או פסח; הטריד אותה מינית בחדר מדידה שבחנות (סעיפים 7 - 8); כשבועיים לאחר מקרה החיבוק והנשיקה הראשונים נגע בה בחזה ובישבן ואמר "הוי מה הייתי עושה לך". הנתבע נהג לבקש ממנה לעלות על כיסא כדי לסדר כובעים במדפים העליונים ומנצל זאת לצורך נגיעה במקומות אישיים בגופה תוך אמרות שהיה עושה לה דברים מיניים (סעיף 24); ביום בו התקיימה שיחת הטלפון בסעיף 7 (מספר הסעיף שגוי, י.ה.) עשה לה הנתבע דברים שלא רצתה (סעיף 14); הנתבע היה נועל את החנות ומכניס אותה לחדר מדידה ועושה כרצונו. מקרה זה חזר על עצמו 5 – 6 פעמים בשתי החנויות (סעיף 28);

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

מעשי אונן – הנתבע הכניס אותה כעבור חודשיים לתא המדידה, פתח את מכנסיו ולקח את ידה כדי שתעשה את זה (סעיף 9); עשה לה "משהו כזה" כחודשיים לפני שסיפרה על כך לא' (סעיף 21); כפה עליה בכוח לאונן לו עם קרם ידיים שלה (להלן: **הקרם**). הנתבע גזר את שפופרת הקרם, השאיר חלק בחנות בשביל עצמו והחלק השני נותר בתיקה, עטוף בשקית ניילון (סעיף 22 והודעתה במשטרה, דף 8 למוצגיה, ש' 20 – 37). במקרה אחד שאירע אחר צהריים בחנות, לקח אותה אליו, אמר שהתגעגע אליה וכאשר אמרה לו "לא", שם לה קרם ביד ודחף את ידה לרגליים, והיו עוד פעמים כאלה; בסביבות יום כיפור עשתה את זה בכוח (סעיפים 25 - 26); ביום שלישי לפני הגשת תלונתה במשטרה, הנתבע סגר את החלון, בא אליה והוריד את מכנסיו (סעיף 17); ביום לפני הגשת התלונה הנתבע אונן בפניה בחנות. היא חשה בושה וגועל אך התאפקה לא לעשות פרצוף נגעל מפני שלא היה לה נעים להעליב אותו (סעיף 18); באותו יום הושיב אותה עליו ורצה להוריד את בגדיה התחתונים. כאשר סירבה, לקח קרם, שם על איבר המין שלו, דחף את ידה הימנית לאיבר המין שלו והגיע לפורקן (סעיף 22 והודעתה במשטרה, דפים 51 – 52 למוצגיה);

הנסיעות לתל אביב - הנתבע לקח אותה למלונית בתואנה שילכו לקנות עבורה סרטי קישוט, שכן הייתה לה הכנסה נוספת מקישוט רכבי חתונות. בהגיעם התפשט במטרה לקיים עמה יחסי מין. בתגובה נבהלה, חשה סחרחורת, קוצר נשימה ושהיא עומדת לאבד את ההכרה. הנתבע לקח אותה מהר למרפאה בבני ברק (סעיף 16); כאשר הייתה ליד החלון וניסתה לנשום, אמר לה הנתבע שיש דבר שנקרא סיגריה שאחרי, הדליק את הטלוויזיה והיא צפתה בהפגנה. אזי שאל אותה למה אינה מניחה עליו את הראש, משך אותה עליו וככה נשארה (סעיף 28); בפעם אחרת ניצלה מפני שלא היה מפתח. בדרכם חזרה עצר הנתבע במקום זר והחל לנשק אותה ולגעת בה במקומות מוצנעים (סעיף 16);

השאריתה בעבודה לצורך סיפוק צרכיו – הנתבע איים לפטרה אם לא תישאר לאחר שעות העבודה ל"שעות נוספות" כהגדרתו (סעיף 11); באחד מימי חודש מאי רצתה לצאת מוקדם מהחנות כדי להספיק לסידורים אך הנתבע לא הסכים ואמר לה שברצונו לעשות לה מה שבא לו (סעיף 15); בתחילת חודש אוגוסט ביקשה מהנתבע כמה ימי חופשה לרגל אירועים משפחתיים ומפני שלא יהיה לה איפה להיות. בתגובה אמר לה שהיא יכולה לישון בביתו (סעיף 19).

הערכת עדותה של התובעת

24. סבירות התנהגותה של קורבן עבירות מין נבחנת על רקע עולמה הפנימי, תוך התייחסות לנתונה ולנסיבותיה (ע"פ 7082/09 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקה 5 [פורסם בנבו] (2011)). בבחינת מהימנות גרסתה, יכול בית המשפט להסתפק ב"גרעין האמת", לעיתים ב"גרעין הקשה" בלבד ולעיתים לקבוע ממצאים עובדתיים על יסוד גרסתה חרף אי – אמירת אמת מצדה (ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל, פסקה 26 והאסמכתאות שם [פורסם בנבו] (2013)).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

התובעת צעירה חסרת ניסיון ודלת אמצעים ממשפחה חרדית, הגיעה אל העיר הגדולה כדי ללמוד ולעבוד. את בני משפחתה לא שיתפה במתרחש, מחשש לתגובתם. עד להופעתו של א', חסרה מקור כוח ועידוד להתנגד לנתבע, להתלונן על מעשיו ולעזוב את העבודה.

25. פניות והתייחסויות מניירות - התובעת נחקרה בנושא התקשורת הטלפונית בלבד. מפלט שיחות שהגיש הנתבע, עולה שהרבה להתקשר אליה במהלך היום ובשעות הקטנות של הלילה. התובעת התקשרה אליו הרבה פחות פעמים והשיחות נמשכו זמן קצר.

התובעת נשאלה מדוע שוחחה עם הנתבע בלילות והשיבה שהייתה יוצאת מהעבודה בשעה 22.30 – 23.00, עולה לאוטובוס ומעדכנת אותו לבקשתו על המתרחש בחנות, למשל על סגירת הקופה. כך עשתה גם בשבוע שהיה בחו"ל (עמ' 49 למטה – עמ' 50, ש' 14). הנתבע התקשר אליה ביום 28.4.2010 בשעה 22.31 והתנהלה ביניהם שיחה בת כחצי שעה. לשאלה על מה שוחחו השיבה שהנתבע הטריד אותה (שם, ש' 15 – 19, ובעמ' 52 – 53). בשיחה זו ובשיחות אחרות על נושאים מטרידים, לא דיברה אתו אלא הוא דיבר אתה. לשאלה מדוע לא ניתקה את השיחות השיבה שהיא מכבדת אנשים וכן מחמת הפחד שיפטר אותה (עמ' 53 למעלה – ש' 26).

התנהגות התובעת סבירה בנסיבותיה.

26. קו החקירה בנושא המסרונים, הוגבל לאלו שנשלחו מהתובעת אל הנתבע (החלטה בעמ' 57 – 58). התובעת העידה במשטרה שהנתבע היה מכריח אותה לשלוח לו מסרונים אך לא שמרה את ההתכתבות ביניהם מפני שבעת החלפת המכשיר זרקו כנראה את ה"סיים" (הודעתה מיום 30.10.2011, דף 10 למוצגיה, ש' 118). בחקירתה אמרה שהציגה במשטרה את כל המסרונים (עמ' 57, ש' 28, עמ' 58 למטה – עמ' 60). התובעת לא ידעה להסביר מדוע אין אינדיקציה לקיומם בתיק

אין בדבר כדי לפגוע בגרעין האמת, ודאי בגרעין הקשה של עדותה.

27. תחילת ההטרדות ומספר מקרי ההטרדה - התובעת העידה כי הנתבע אמר לה שהיא מסתירה את נשיותה בערך ביום הראשון לעבודתה בחנות שלו (עמ' 17, ש' 24). במשטרה העידה שאמר לה את הדברים כשבועיים לאחר תחילת עבודתה (עמ' 19, ש' 6, דף 35 למוצגיה, ש' 5 – 6) ושהפעם הראשונה בה חיבק ונישק אותה הייתה כחודש לאחר תחילת עבודתה (עמ' 19, ש' 16, דף 36 למוצגיה, ש' 29 – 30). כאשר הוצע לה שמדובר בסתירה, השיבה שאינה זוכרת תאריכים מדויקים ומנסה להדחיק את האירועים (שם, ש' 23 – 24).

איני מוצאת סתירה בתשובותיה. התובעת מסרה במשטרה ובבית המשפט גרסה אחת ויחידה ולפיה החלו ההטרדות המילוליות בשבוע הראשון לעבודתה בחנות הנתבע וההטרדות הפיזיות החלו כחודש לאחר תחילת עבודתה בחנויות.

אוסף כי המועד המדויק של תחילת ההטרדות אינו נוגע לשאלה שבמחלוקת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

28. התובעת העידה במשטרה ובחקירתה על כ – 10 מקרים של מעשים מגונים (דף 5 למוצגיה, ש' 61 ועמ' 67 למטה – עמ' 68, ש' 4), בהם 4 מקרי אוננות (עמ' 70). לשאלה מדוע אמרה למומחית שמדובר בערך ב – 30 מקרים, השיבה שאמרה למומחית יותר ממה שכתוב בתצהיר (עמ' 69, ש' 18 – 19).

בחקירתה מסרה שהנתבע הטריד אותה כמעט על בסיס יומיומי (עמ' 65 למטה). בשים לב למספר ימי העבודה, אישרה שמדובר ב – 100 מקרים לערך (עמ' 66, ש' 15). לדבריה פירטה בתצהירה פחות מקרים "כי צריך להוכיח" (עמ' 66, ש' 11). בהמשך הבהירה שהתייחסה גם להטרדות מילוליות (עמ' 67, ש' 22 – 23). לאור דבריה שהנתבע הגיע לחנות פעמיים בשבוע, הוצע לה שמדובר ב – 40 מקרים בלבד. על כך השיבה שלא נקבה במספר 100 אלא שאמרה כי מספר המקרים עולה על הכתוב בתצהירה (עמ' 68, ש' 22 – 67).

התובעת מסרה גרסה עקבית, במיוחד לגבי ההטרדות הפיזיות.

השאלה אם מספר המקרים כולל הטרדות מילוליות מגיע ל – 100 או ל – 40, אינה כה משמעותית. זאת בנוסף לעובדה שההטרדות המילוליות לא הוגבלו לשטח החנויות ולשעות העבודה והנתבע התקשר אל התובעת ושלח לה מסרונים רבים, שאין צורך למנותם.

29. מעשי אוננות – התובעת אישרה שהקדם גורם לה לטראומה נוראית. לשאלה מדוע שמרה בתיקה חלק מהשפופרת ומדוע עליה להקל על הנתבע להגיע לסיפוק מיני, השיבה ששכחה מהדבר (עמ' 81, ש' 19 – עמ' 82, ש' 20).

גרסתה לא נסתרה.

והעיקר, השאלה אינה מדוע שמרה את הקרם, אלא אם שמירתו מלמדת על רומן, להבדיל מקשר מיני גרידא. סבורני שהתשובה שלילית.

30. הנסיעות לתל אביב – התובעת העידה שבפעם הראשונה הגיעו לבניין שלא נראה כמו מלון, לא ראתה פקיד קבלה, לא ראתה שהנתבע משלם כסף והיא זוכרת את עצמה עולה במדרגות ולא יודעת מה לעשות (עמ' 42, ש' 29 – עמ' 43, ש' 5). לאחר שנכנסו לחדר, הנתבע לא מנע ממנה לצאת אך היא קפאה על מקומה כמו בחנות ואינה יודעת להסביר זאת (עמ' 44, ש' 1 – 8). לאחר שנתקפה בקוצר נשימה והנתבע הביא אותה למרפאה, השאיר אותה שם והלך (שם, ש' 22 – 29).

31. התובעת נשאלה מדוע נאותה להתלוות לנתבע בפעם השנייה, לאחר שכבר הייתה אמורה להבין את תכלית הנסיעה. התובעת השיבה שהאמינה לו והייתה תמימה (עמ' 45, ש' 14 – 17). לשאלה מדוע לא ברחה כאשר גילתה את האמת, השיבה שלא ידעה לאן ללכת, אינה מכירה את תל אביב, שלא היה לה אומץ ושפחדה (עמ' 63, ש' 7 – 11). לשאלה מה עדיף, להיאנס או ללכת לאיבוד ברחובות תל אביב, השיבה שתלוי מי יפגוש אותה ברחובות והפחידו אותה (שם, ש' 13 – 27).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

אין חולק על העובדה שהתובעת נתקפת לעתים בקוצר נשימה. עם זאת, עצם הופעת ההתקף מתיישב עם תחושת חרדה מפני הבאות. הקיפאון וההשלמה הפאסיבית עם יוזמות הנתבע עולים כדי התנהגות סבירה בנסיבותיה של התובעת.

אפילו באו הסכמה ושיתוף פעולה מצד התובעת, אין בהם ללמד על רומן וממילא אין בהם ללמד על כמיהתה לקשר ולרגש רומנטי. התובעת הייתה יכולה לצפות ש"מה שהיה הוא שיהיה", שענינו הנתבע במקום נסתר בחנות, יתבצע במקום נסתר מחוץ לחנות.

32. הישארותה של התובעת בעבודה - התובעת נשאלה מדוע בחרה להמשיך לעבוד במקום בו הוטרה מינית. בתשובותיה הצביעה על שלוש סיבות:

תלות כלכלית - איומיו של הנתבע שלא תחפש עבודה אחרת מפני שהוא מכיר את כל הסוחרים ויגיד להם מי היא, רצונה לשלם חוב לחברה סלולרית (עמ' 21, ש' 5 - 8), מצבם הכלכלי של הוריה (עמ' 24, ש' 18 - 30) ופחד שהנתבע יפטר אותה וידבר (עמ' 31, ש' 10 - 13);

נימוש עצמי - רצונה להוכיח להוריה שהיא מצליחה לעבוד מחוץ לעיר (עמ' 20, ש' 12 - 14), תחושת אחריות ומוסר עבודה גבוה (עמ' 30, ש' 25 - 30, עמ' 27, ש' 2), אהבתה את עבודת המכירה ותחושת סיפוק רוחני וגשמי, למעט כאשר הנתבע הגיע לחנות (עמ' 37, ש' 23). בהודעתה במשטרה הביעה רצון לחזור לעבוד בחנות אם הנתבע לא יהיה שם ואז תוכל לעבוד אם אשתו (דף 39 למוצגיה, ש' 139 - 140);

תחושותיה כלפי הנתבע - בכל יום קיוותה מחדש שלא יגיע לחנות ואי אפשר להסביר זאת עד שאתה לא בסיטואציה (עמ' 21, ש' 28 - 30). בנוסף, ריחמה עליו בהיותו נשוי ואב לילדים. התובעת מסכימה שהדבר הזוי אך "זה כמו תסמונת סטוקהולם, שכן אדם מרחם על מישהו שעשה לו דבר רע" ואת המושג שמעה בחדשות ושאלה את בעלה (עמ' 40).

33. מומחית בית המשפט העידה שלא נתקלה בשנות עבודתה הרבות במקרה של הישארות מוטרדת במקום העבודה ושמצאה את התנהגות התובעת תמוהה ולא הגיונית (עמ' 147, 163 - 164).

דעתה של המומחית מבוססת אמנם על ניסיונה אך קביעתה הרפואית מתמצה בהערכת נכותה של התובעת. מכל מקום, דבקות עובדות במקום עבודה חרף הטרדתן על ידי בעל מרות, היא תופעה נפוצה, אשר הוכרה בחוק למניעת הטרדה מינית, ובפסקי דין רבים.

הסברי התובעת הגיוניים וסבירים בנסיבותיה. על תלותה הכלכלית בנתבע אין צורך להכביר מילים. העבודה בחנות פתחה עבורה צוהר אל "העולם הגדול" והזדמנות למימוש עצמי. רצונה לעבוד בחנות עם אשת הנתבע, שלא בנוכחותו, מתיישב עם אותה הזדמנות. ההסבר בדבר רחמיה על הנתבע נראה תמוה לאדם מבחוץ, אך במסגרת עולמה הפנימי ונסיבותיה, עומד במידת הסבירות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

34. התפתחות הקשר בינה לבין א' – התובעת העידה במשטרה שא' הוא מישהו שהיא מכירה מהרחוב ובקושי מכירה אותו (עמ' 73, למעלה) ושהוא סתם ידיד (שם, ש' 24). אלא שבמסרון מיום 31.8.2010 שהמציא א' למשטרה, כתבה לו שהיא אוהבת אותו ושהיא בתולה (עמ' 74 למטה).

כאשר סיפר לה ביום 31.8.2010 על מקרה אונס שפורסם באמצעי התקשורת, פרצה בבכי וסיפרה לו מה קרה באותו יום בחנות (עמ' 65, ש' 5 ואילך). במסרונים קודמים ששלחה אל א' והומצאו למשטרה, ניכר שהחלה להיפתח כלפיו במהלך החודש הקודם, עם חשיפה הדרגתית של חלק מההטרדות, חשיפה שאינה מקובלת בין "סתם" ידידים. עם זאת, הפעם הראשונה בה חשפה לפניו את מעשי האוננות באופן מפורש, הייתה ביום 31.8.2010.

א' העיד במשטרה שעצר עבורה מונית ברחוב לאחר שלקחה בהתקף אסטמה. כעבור מספר ימים נכנס לחנות ואז הציגה עצמה לפניו כאותה בחורה שסייע לה (עמ' 78, ש' 18 – 23). אולם היא העידה שא' הגיע לבקרה בבית חולים לאחר עצירת המונית (עמ' 79, ש' 1 – 11). למומחית סיפרה שא' הגיע לחנות במטרה מוגדרת להכירה, בעקבות שידוך של ידידה משותפת (עמ' 3 בחוות הדעת).

אכן התובעת מוסרת גרסאות סותרות לגבי ידידותה עם א' עובר ליום 31.8.2010, אך אין בסתירה כדי לפגוע בגרעין האמת של עדותה והסתירה אינה נוגעת לשאלה המרכזית שבמחלוקת.

35. התובעת נשאלה מדוע לא קמה והלכה לאחר ששיתפה את א' הג'נטלמן בהטרדות. היא השיבה שלא שיתפה אותו עד היום האחרון (הכוונה לפי ההקשר היא למעשי האוננות, י.ה.). וכן שחשבה שהדבר יפגום בחברות שלהם (עמ' 80, ש' 4 – 15).

חששה של התובעת סביר בכלל, ולאור השתייכותו הדתית של א', בפרט.

הנתבע טוען שבין התובעת לבין א' כבר נרקם רומן באותה עת, ומאחר שנחשף להתכתבויותיה האינטימיות עם הנתבע, נאלצה להציג את היחסים ביניהם כקשר מיני בכפייה. לטענה זו אין בסיס ראיתי.

36. הסיבות לניתוק הקשר בין התובעת להוריה – התובעת העידה ששיתפה את הוריה באירועים רק כעבור שנתיים. לדבריה, תחילה פסלו אותה מפני שקרה לה דבר שאינו מקובל במגזר החרדי והיא טמאה (עמ' 87, ש' 27 – 32), ובהמשך ניתקו אתה קשר בגלל נישואיה לא', שגם אותו פסלו. מדוע פסלו את א'? התובעת הסבירה שלא למד בישיבה ולכן לא הכירו דרך שידוך, הדבר קשור גם למוצאו מהעדה התימנית. למומחית סיפרה שהוריה ראו בה "סחורה פגומה" ושהתנגדו לנישואיה עם א' בשל מוצאו (עמ' 3 לחוות הדעת). התובעת הסבירה שמסרה למומחית נקודות והדברים קשורים אחד לשני (עמ' 88 – 89).

איני מוצאת סתירה בין הסבריה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

37. עבודת התובעת לאחר אירועי התביעה – התובעת העידה שכמה חודשים לאחר עזיבת העבודה אצל הנתבע, עבדה כ- 3 חודשים בחנות של דודה בבני ברק. החנות של הדוד נמצאת ברחוב סמוך לרחוב בו נמצאות החנויות של הנתבע, אך הרחק מהן ואביה היה מביא אותה לעבודה (עמ' 10 – עמ' 11, ש' 10).

התובעת התבקשה להסביר כיצד מתיישבת עבודתה אצל הדוד עם עדותה במשטרה, לפיה הפסיקה לעבוד בגלל הנתבע ואינה מוצאת מקומות בהם עובדות רק נשים. על כך השיבה שמדובר בדוד שלה שגם לא היה בחנות (עמ' 11, ש' 18 – 21). בהמשך הוצג לה שבתביעתה למוסד לביטוח לאומי כתבה שחזרה לעבודה לאחר הפגיעה בעבודה ושהחלה לעבוד כבר בחודש אוקטובר 2010. התובעת השיבה שהחלה לעבוד אצל הדוד לפחות חודש וחצי או חודשיים לאחר שעזבה את עבודתה אצל הנתבע (עמ' 14, ש' 1) ושהפסיקה לעבוד אצל הדוד כי התחילו להגיע לשם גברים (שם, ש' 26). לדבריה יכול להיות שהייתה צריכה להגיד במשטרה שעבדה מספר חודשים אך הייתה בסערת רגשות, גם בעת מסירת ההודעה בשנת 2012 וגם עתה היא בסערת רגשות (שם, ש' 29 – 32).

38. לטענת הנתבע, מסרה התובעת מידע כוזב בעליל, לשם האדרת נזקה. דעתי שונה. ראשית, התובעת לא ביקשה להסתיר את עבודתה אצל הדוד מבית המשפט. לראיה, הגישה את תביעתה למוסד לביטוח לאומי שם פירטה שעבדה מספר חודשים אצל הדוד. שנית, תלוש המשכורת שהנפיק הדוד מלמד על עבודה של 8 ימים בלבד בחודש אוקטובר 2010. ההפרש בין שלושה חודשים לחודש ויותר (מהפסקת עבודתה אצל הנתבע) אינו משמעותי. שלישית, איני סבורה שהתובעת ביקשה למסור במשטרה מידע כוזב בעליל. עבודתה אצל הדוד נמשכה תקופה קצרה בלבד ואינה משנה את התמונה הכוללת, לפיה לא שבה להשתלב במעגל התעסוקה.

התובעת אכן לא דייקה בהודעתה במשטרה אולם אין בכך לפגוע בגרעין האמת של עדותה.

לסיכום פרק זה – התובעת נחקרה ממושכות, מסרה עדות עקבית, אותן סתירות שנמצאו, נוגעות לעובדות רחוקות ממרכז המחלוקת ואין בהן לפגוע בגרעין האמת של עדותה. התנהלותה מצויה במתחם הסבירות בנסיבותיה כקורבן עבירות מין ואף הולמת את התנהלותן של עובדות הנתונות להטרדות בעל מרות. לצד הפאסיביות שהפגינה ביחס לדרישות הנתבע, ביטאה תגובות גופניות שליליות אשר יש בהן ללמד על התנגדות פנימית.

נתתי אמון בעדות התובעת.

תצהיר הנתבע

39. הנתבע הצהיר שהתובעת פועלת מתוך נקמנות והתנהלותה נועדה להסביר את הקשר שנקרם ביניהם.

אופי הקשר ביניהם - הקשר החל בידדות, בחשיפה הדדית ובשיתוף במאורעות ואישיים. כך למשל סיפרה לו התובעת על קשר זוגי שסיימה. לאחר מספר שבועות התעוררה משיכה הדדית שהפכה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

בהדרגה לקשר רומנטי – מיני המבוסס על הסכמה, רצון משותף וכבוד הדדי. מאחר שלתובעת היה חשוב לדבריה לשמור על בתוליה, נמנעו ממגע מיני מלא והסתפקו בגיפופים הדדיים ובדרכים נוספות להבעת קרבה גופנית ורגשית (סעיפים 4 – 8).

רצון התובעת בקשר שאינו רק מיני, אלא בעיקר חברי, היה ניכר וברור (סעיפים 12, 14).

במהלך הזמן התפתחו ביניהם יחסי חברות שכללו אמון רב ומעורבות הדדית. התובעת סיפרה לו על מצבה המשפחתי שהיה לעתים מורכב, על קשריה החברתיים והתייעצה בו בעניינים רומנטיים. גם הנתבע שיתף אותה בחייו האישיים. כאשר תנועת הלקוחות הייתה דלילה, או לאחר שעות העבודה, נהגו לצפות בסדרות באמצעות המכשיר הנייד של התובעת (סעיפים 20 – 23).

שיחות ותמיכה כלכלית - במרוצת החודשים התהדק הקשר, הם קיימו שיחות ממושכות והוא סייע לתובעת כלכלית, למשל כאשר פרע את חובה בסך של כ- 1,700 ₪ לחברה סלולרית (סעיף 11).

כמו כן קיימו קשר טלפוני אינטנסיבי מחוץ לשעות העבודה ולהקשרי העבודה, כאשר התובעת שותפה באופן מלא ויוזמת את שיחות הטלפון והמסרונים (סעיף 59). בשל היותו נשוי, הקפיד למחוק את המסרונים בהם נהגה התובעת לרשום לו גילויי חיבה, משיכה וגעגוע (סעיף 33).

הנסיעות לתל אביב - הקשר חרג ממסגרת העבודה וממקום העבודה והתפתח כשהוא מוגבל מחמת היותו בעל משפחה. במספר הזדמנויות נסעו למקומות מחוץ לעבודה כדי לצפות בסרטים ולקיים מגע מיני חלקי (סעיפים 9 – 10). התובעת הצטרפה בחדווה גלויה לנסיעות, אשר תוכננו מבעוד מועד וביזומה משותפת. מטרת הנסיעות הייתה ברורה ובמקרה אחד ביקשה התובעת לשוב לדירת החבר (סעיפים 32, 60).

באותה פעם שהגיעו למלון דירות, הנתבע שילם בקבלה ולאחר שנכנסו לחדר, שוחחו וצפו בטלוויזיה. בשלב מסוים החמירו קשיי הנשימה של התובעת, אשר היו מנת חלקה לאורך כל התקופה ולכן נסעו לקופת חולים (סעיף 50). הנתבע הצהיר על שהייה נוספת באותו מלון אך לא חזר על כך בסיכומיו.

המגעיים המיניים - נעשו בהסכמה מלאה, הדדית וגלויה, תוך פעלתנות ומעורבות הדדית, ללא צל צלה של הסתייגות מצד התובעת. למרות שגרסתה באשר לפירוט המגעים המיניים אינה מדויקת, העיקר הוא בהכחשתה את יחסי הקרבה והרצון המשותף (סעיף 13). התובעת יזמה מגע פיזי ביניהם (סעיף 57). כאן יצוין שהנתבע התייחס בפירוט לכל אחד מהסעיפים בתצהיר התובעת ולא חלק על תיאור המגעים אלא על מספר הפעמים בהם חזרו על עצמם.

מעשי האוננות - "שיאם של הדברים" במספר הזדמנויות בהן הביאה אותו התובעת לפורקן מיני כשהיא נוגעת בו ונעזרת לשם כך בקרם גוף שהביאה עמה (סעיף 27), ב- 2 או 3 מקרים (סעיף 53).

יחסי העבודה וסיימם - מעולם לא איים לפטר את התובעת ונהג בה בהגינות ובכבוד. כאשר החלה לנצל את הקשר כדי להגיע בשעות אחרות מהנדרש ולבקש חופשות בתקופות בהן קיימת תנועת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

קונים ערה, הבהיר לה כי הוא מצפה ממנה למלא אחר מחויבויותיה במקום עבודה כנדרש ולא לנצל את הקשר הרומנטי ביניהם. על כך זכה לתגובה צוננת למדי מצדה.

זמן קצר לפני עזיבתה ביקשה ממנו התובעת לסייע לה במימון שכר לימוד במכון וינגייט. אזי חש שהקשר ביניהם החל לקבל גוונים של ניסיונות להוציא ממנו כסף בכל דרך. משהודיע לה שלא יכול לסייע כמבוקש, חלה התרחקות נוספת וכעבור מספר ימים עזבה את מקום העבודה.

לאחר עזיבתה המפתיעה זומן לחקירה במשטרה. למרות מבוכתו מחשיפת הרומן, סיפר מיד את כל האמת ומתוך אמונה בחפותו ויתר על זכותו להיוועץ בעורך דין (סעיף 44).

הערכת עדותו של הנתבע

40. הודאת הנתבע בניצול מרות ופסק הדין הפלילי – הודאת הנתבע נבלעה בהרשעה חלוטה ואין ממנה דרך חזרה בדין הפלילי (סעיף 153 (א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב – 1982).

יישום הדין האזרחי מביא באופן מעשי לתוצאה זהה. הנתבע לא ביקש רשות להביא ראיות לסתור לפי סעיף 42 ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א – 1971. בקשה כזו, לו הייתה מוגשת על בסיס טענותיו הקיימות, הייתה נדחית. זאת משום שהיה מיוצג בעת עריכת הסדר הטיעון ולא הצביע על נסיבות מיוחדות העולות כדי עיוות דין (רע"א 1518/15 ח'לף נ' המוסד לביטוח לאומי, פסקה 4 [פורסם בבנו] (2015)).

41. הפן הרומנטי של הקשר - הנתבע העיד במשטרה שידע על חבריה ומשפחתה של התובעת (דף 31 למוצגיה, ש' 118). בחקירתו העיד שאהב אותה "מאוד מאוד מאוד" ובאותו זמן, אף יותר מאשר את אשתו (עמ' 184, ש' 7 – 11). למרות זאת, ולמרות מעורבותו בחייה לגרסתו, העיד שאין לו מושג באיזו עיר נולדה, מה שמות הוריה, כמה אחיות יש לה ואינו זוכר באיזה בית ספר למדה (עמ' 209, ש' 5 – 13). לדבריו, מדובר בפרטים שאינם קשורים (שם, ש' 18 – 20). בהנחה (בלבד) שהפרטים הללו אינם רלבנטיים או לא היו רלבנטיים מבחינתו, צבע עיניה של אהובה בהחלט רלבנטי. והנה, לשאלה מה צבע עיניה של התובעת השיב: "לא יודע, לא זוכר, חומות אני חושב" (שם, ש' 14 – 15). קשה ליישב בין תשובותיו לבין אהבה או רומנטיקה, גם אם חלפה.

42. יחסים מחוץ לנישואין עשויים לייצר קשר רומנטי – מיני. מטבע הדברים, לא יינתן לקשר שכזה ביטוי פומבי ולרוב יתממש בסתר. אך ניתן לצפות שיינתן לו ביטוי פנימי, כגון גילויי אהבה, חיבה והערכה מילוליים, אשר אינם סובבים צרכים מיניים וסיפוקם.

גילויי ההערכה מפי הנתבע התמקדו אך ורק במיניותה של התובעת ובחתיירתו למגע מיני. הסעתה ל"בילויים" נועדה למטרה מינית, ה"בילויים" עצמם, מעבר לאותה מטרה, כללו צפייה בטלוויזיה ובטלפון, אותם ניתן לקיים עם כל אדם ובכל מקום. במילים אחרות, הנתבע לא הצביע על פעולות הדדיות המעידות על עניין משותף לרומן אמתי (פרשת פלונית).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

43. הפן המיני - גם בתוך הפן המיני של הקשר לא ניכרת הדדיות. התובעת הייתה פאסיבית לחלוטין וגם כאשר נקטה בפעולה פיזית הייתה זו אקטיביות טכנית בלבד, בהן שימשו גופה וידיה כאמצעי לסיפוק חד - צדדי של הנתבע (כמו בסיפורה של תופרת).

44. פעולות הנתבע לטובת התובעת - הסיוע הכלכלי של הנתבע לתובעת התמצה, ולא פורט אחרת, בפירעון חוב בסך כ - 1,700 ₪. אם ניתן היה לראות בזאת ביטוי לרגש אהבה ולאכפתיות, להבדיל מרצון להגברת תלות, בא הנתבע וניכה משכרה דמי ביטוח לאומי אותם הותיר בכיסו (עמ' 189, ש' 17). אכן מדובר בסכומים פעוטים של 12 ₪ ו - 17 ₪, אך אם לא העבירם לביטוח לאומי, מדוע בכלל ניכה אותם משכרה של אהובתו?

45. דומני שניתן משקל יתר לעצם היעדרם של המסרונים. היעדרם לא מונע מהנתבע לפרט את תוכנם, גם אם לא במדויק. הנתבע הסתפק באמרות כלליות. ושוב, נותרנו עם התכנים המיניים. לכך מתווספת העובדה שרוב רובה של התקשורת האינטנסיבית, באה כאמור מצדו של הנתבע וביוזמתו.

בשולי הדברים, הנטל להציג את המידע הטמון במסרונים מוטל על הנתבע, שהרי המידע מקדם טענה חשובה שלו במשפט. אין ביכולתו "לגלגל" על התובעת את תוצאות התנהלותו.

46. מספר המגעים המיניים - הנתבע התחמק ממענה לשאלות על מספר המגעים. לדבריו לא ספר. כאשר נשאל להערכתו, השיב שאין לו מושג (עמ' 172, ש' 9 - 18). הוא אישר שבמהלך הקשר קרה שהפשיל את מכנסיו (כך גם הצהיר בסעיף 52) אך לא זכר כמה פעמים, הוא זכר שאונן 2 - 3 פעמים (עמ' 173 - 174).

לסיכום פרק זה - עדות הנתבע אינה מרשימה כדי לבסס את גרסת הרומן.

זאת כאשר מהנסיבות עצמן מזדקרים אלמנטים של ניצול, בכל המישורים - פערי כוח כלכליים, חברתיים, הפרש גילאים, פערים בניסיון המיני וייחוד היוזמה וההנאה המינית לנתבע, כאשר התובעת משמשת כלי וחפץ לסיפוק צרכיו המיניים. "הסכמת" התובעת אינה אלא השלמה בשל חוסר אפשרותה להתנגד לו נוכח כוחו ומרותו.

למרות שניתן היה להסתפק באמור לעיל, נמצאו גם חיזוקים לעדות התובעת.

חיזוקים לעדות התובעת

47. הודאת הנתבע בניצול מרות - החיזוק הראשון מגיע מעצם הודאתו של הנתבע. משניצל את מרותו לצורך פניות מילוליות, ניתן להניח שגם מעשיו לא היו מנותקים מניצול.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

48. עדותה של מ' - מ' הצהירה שהגיעה לחנות באחד מימי שישי וראתה את התובעת ואת הנתבע. מ' הבחינה שהתובעת מפוחדת, שפניה חיוורות, שהיא מנסה להתרחק מקרבת הנתבע ולחוצה מנוכחותו. לאחר התרחקות הנתבע, הבחינה מ' שהתובעת עצבנית וראתה אותה מביטה לאחור לראות היכן הנתבע. כאשר שאלה אותה מה קורה, השיבה התובעת שהיא פוחדת מהנתבע מאוד ושהיא עושה דברים שלא ייעשו. התובעת התחננה אל מ' שלא תעזוב את החנות עד שיבוא קונה אחר והסבירה לה שהיא פוחדת להישאר לבד עם הנתבע.

מ' נחקרה ממושכות ועמדה על גרסתה.

מ' נשאלה מדוע לא נחלצה באותו יום ששי לעזרת התובעת, והשיבה שידעה כי העבודה מאוד חשובה לה, לא הרגישה "שזה ממש", הייתה עסוקה בנישואיה הטריים (עמ' 98, ש' 14 - 31), הייתה עם בעלה ומיהרה לעשות שבת אצל חמיה (עמ' 103, ש' 19). הנתבע מתפלא על העובדה שמי לא נחלצה לעזרת התובעת ועזבה אותה עם הנתבע. הסבריה של מ' נמסרו בכנות ובחירתה לנהוג כפי שנהגה אינה מטילה צל על אמינותה.

49. עדותה של מ' על מעשי הנתבע מהווה עדות מפי השמועה. להבדיל, עדותה על מצבה הנפשי של התובעת בעת השמעת דבריה, מהווה חריג לאיסור על עדות מפי השמועה. זאת מפני שנוכח תכיפות ההטרדות, מתקיימת סמיכות זמנים בין אמרות התובעת לבין ההטרדה האחרונה.

אפילו לא מתקיים החריג האמור, עדותה של מ' לגבי תגובותיה הרגשיות והפיזיות של התובעת היא עדות ישירה על אשר נקלט בחושיה. ומה שקלטה, במיוחד תחנוניה של התובעת לבל תעזבנה לבד עם הנתבע, מלמד על דחייה, פחד וחשש אמתי של התובעת מפני הנתבע, ההיפך הגמור ממישכה מינית ורומנטיקה.

50. היום האחרון ותכיפות התלונה – ביום 31.8.2010 אחר צהריים, אונן הנתבע בחנות, תוך שימוש בקרם ובידה של התובעת. התובעת סיפרה על כך באותו ערב לא' אשר עודד אותה לפנות למשטרה. למחרת בבוקר כבר הגישה את תלונתה במשטרה. ראיות בדבר תכיפות התלונה הן חריג לעדות מפי השמועה במקרה של עבירת מין ועשויות לעלות כדי סיוע.

נכון שבמקרה זה, נמשכו מעשיו של הנתבע מספר חודשים לפני שהגיעה התובעת להתלונן. אולם התנהלותה עד אז מתיישבת עם התנהלות עובדות המוטטרדות בידי בעל מרות ומכל מקום, התלונה הוגשה בתכוף למעשה ביום האחרון.

51. היעדר מניע ד – התובעת צעירה מבית חרדי. חשיפת הפרשה בפני זרים לא הייתה נוחה לה בלשון המעטה. לכן לא מיהרה לספר להוריה, הסתפקה ברמזים לחברתה מ', בחשיפה הדרגתית לא' ואף במשטרה, ביקשה שאיש לא יידע (דף 39 למוצגיה, ש' 138 – 139). הסבירות שהמציאה תלונה כוזבת והייתה נכונה לחוות את השלכותיה העתידיות של החשיפה, רק כדי לנקום בנתבע שלא נעתר לדרישותיה הכספיות (עליהן כלל לא נחקרה), נמוכה ביותר אם בכלל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

הנתבע הקדיש מקום להתפתחות הקשר בין התובעת לא'. הנחתו כי התובעת "צבעה" את הקשר ביניהם בצבעי כפייה, כדי להסבירו לא' לא בוססה כאמור. בנוסף, יש לזכור כי התובעת החלה לחשוף בפני א' את המתרחש באופן וולונטרי. באותה מידה הייתה יכולה להסתיר מפניו את הקשר עם הנתבע ולהימנע מסיבוכים.

52. תחושות וביטויים פיזיים – התובעת תיארה במשטרה תחושות גועל מהנתבע ואף כלפי עצמה (דף 37 למוצגיה, ש' 72 – 73, דף 38 למוצגיה, ש' 95, דף 39 למוצגיה, ש' 129).

כמו כן חוותה ביטויים גופניים שמטיבם אינם נתונים לשליטה (קוצר נשימה, חיזורון).

53. אי הזמנתו של א' לעדות – הימנעות מהזמנת עד רלבנטי ללא מתן הסבר סביר מקימה חזקה שבעובדה לפיה דין ההימנעות כדין הודאה שלו הובא אותו עד, הייתה עדותו פועלת לחובת הנמנע ותומכת בגרסת היריב (ע"א 9656/05 שוורץ נ' רמנוף חברה לסחר וציוד בניה בע"מ, פסקה 26 [פורסם בבנו] (2008)).

אולם התובעת הגישה את הודעתו של א' במשטרה והנתבע אף עשה בה שימוש. משכך, התובעת אינה נזקקת לעדות פרונטלית של א' ובהתאם, הבאתו לעדות לא הייתה תומכת בגרסת הנתבע.

לסיכום פרק הממצאים – התובעת הציגה עדות מהימנה הנתמכת בחיזוקים לרוב. מנגד, לא הוצגו ראיות, לא כל שכן ראיות מהימנות, המבססות את גרסת הרומן.

התובעת הוכיחה כי הנתבע ביצע בה מעשים מגונים בעשר הזדמנויות, ומתוכם ארבעה מעשי אוננות, תוך שימוש בתובעת.

אונס, ניסיון אונס ובעילה אסורה בהסכמה

54. התובעת טוענת כי הנתבע אנס אותה או בעל אותה בהסכמה.

הנתבע מתנגד ובצדק.

55. תנאי עובדתי בסיסי להתנהגות העולה כדי אונס או בעילה אסורה בהסכמה הוא "בעילה" – החדרה של איבר או של חפץ לאיבר המין של האישה (סעיף 345 (ג) לחוק העונשין). התובעת לא העידה על חדירה או על ניסיון חדירה מצד הנתבע. בהיעדר עדות, אין גם כבישת עדות.

טענת התובעת מבוססת על עדות מ' ועל פרשנותה לעדות הנתבע. מ' העידה שהבינה מרמזיה כי הנתבע אנס אותה מאחורי הדלפק בחנות (הפתק ת/3, עמ' 99 - 101). זוהי עדות מפי השמועה שבנסיבות מתאימות תוכל לשמש תוספת ראייתית, אך אין בכוחה לבוא במקום עדות התובעת.

הנתבע נשאל בחקירתו אם קיימו יחסי מין במלון והשיב: "לא, באותו פעם" (עמ' 212). אך הוא שב והעיד כי לא קיים עם התובעת יחסי מין או "סקס" במובן חדירה, אלא מגע מיני בלבד (עמ' 216 – 218). הסבריו לא נסתרו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

לסיכום פרק האחריות – הנתבע ביצע בתובעת עשרה מעשים מגוונים נפרדים, הכוללים ארבעה מעשי אוננות.

שאלת הנזק

הנכות הרפואית

55. המומחית מטעם התובעת, ד"ר בלאו סוסנובסקי העריכה את נכותה הנפשית בשיעור 50% לפי סעיף 34 (ב) (5) לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) תשט"ז – 1956 (להלן: **התקנות**).

המומחית מטעם הנתבע, ד"ר אברט העריכה שלא נגרמה לתובעת נכות נפשית כתוצאה מהאירועים. מומחית בית המשפט ד"ר מיטרני, קבעה שהתובעת לוקה בתסמונת פוסט טראומטית ברמה קלה והעריכה את נכותה בשיעור 10% לפי סעיף 34 (ב)(2) לתקנות:

"רמיסיה מלאה או קיום סימנים קליניים שארתיים, הפרעה קלה בתפקוד הנפשי או החברתי, הגבלה קלה עד בינונית בכושר העבודה".

חוות דעת מומחיות הצדדים הוגשו ללא חקירות.

56. לא אוכל לקבל את קביעותיה של המומחית מטעם התובעת. על מנת לעשות שימוש בסעיף 34 (ב) (5) לתקנות, עליה לקבוע שהתובעת נמצאת במצב כלהלן:

"רמיסיה חלקית עם סימנים קליניים ברורים, קיים צורך בטיפול תרופתי קבוע, קיימת הפרעה קשה בתפקוד הנפשי והחברתי, ישנה הגבלה קשה של כושר העבודה.

... הערה: לצורך קביעת אחוזי הנכות בגין פרט זה ייבחנו גם הקריטריונים המפורטים להלן, כולם או חלקם לפי העניין: עוצמה, תדירות ומשך ההפרעה; מספר ההתקפים בשנתיים האחרונות; מספר אשפוזים, משכם וסיבתם בשנתיים האחרונות; אורך תקופת הרמיסיה; היענות ותגובה לטיפול תרופתי/אחר; התפקוד הנפשי והחברתי; כושר העבודה".

עיון בחוות הדעת מעלה רישום תלונות מפי התובעת, ללא ניתוח, ללא דיון רפואי וללא התייחסות לקריטריונים.

57. התובעת לא שבה לעבוד. במפגשה עם מומחית בית המשפט סיפרה לה על תסמינים פוסט טראומטיים ובד בבד על תפקוד טוב בחיי המשפחה ובחברה (עמ' 4 בחוות הדעת). איני מוצאת נימוק, גם לאור תפקודה של התובעת, להעמיד את שיעור הנכות על 50%. טענת התובעת לפיה בעת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13498-03-13 . נ' וואלעס

קביעת שיעור הנכות יש להביא בחשבון אובדן לצמיתות של הזכות לתענוג מיני, אינה מבוססת על התקנות ומקומה בדיון על נזק לא ממוני.

58. בשאלה אם נגרמה לתובעת נכות נפשית, העדפתי את חוות דעתה של ד"ר מיטרני לאור הממד האובייקטיבי המיוחס לקביעות מומחית רפואית מטעם בית המשפט.

התובעת מלינה על תפיסת המומחית כי נדיר שמוטרדת תישאר במקום עבודתה ועל דעתה כי הישארות התובעת בחנות מוזרה (עמ' 116, ש' 11 – 12). טענת התובעת במקומה לאור הפסיקה. עם זאת, המומחית כתבה שהתובעת הרשימה אותה כדוברת אמת ואין בחוות הדעת רמז לכך שתפיסת המומחית השפיעה על שיעור הנכות שקבעה.

המומחית עמדה על עוצמת הפגיעה התדמיתית הקשה יותר בחברה החרדית, ואשר הובילה כאן להתנתקות ההורים (עמ' 118, ש' 25 – 26, עמ' 120, ש' 6 – 13). לשאלה אם התובעת פיתחה נזק רגשי, השיבה שפיתחה מנגנון הגנה של התכחשות המעיד על פצע פנימי (עמ' 123, ש' 26 – 30) אך הפגיעה לא משנה את שיעור הנכות (עמ' 124, ש' 17).

59. הנתבע מצביע על דברי המומחית לפיהם קבעה את שיעור הנכות בהסתמך על הבנתה שהתובעת נפגעה במעשה אונס ואם אין הדבר כך, הייתה צריכה ל"לתת פחות". אולם בהמשך העידה המומחית לאור הרקע והתרבות מהם מגיעה התובעת, גם פגיעה פחות חמורה מאונס, תותיר נכות ולכן הייתה נותנת לה ליהנות מהספק (עמ' 141, ש' 31 – עמ' 42, ש' 10).

הלכה היא ש"נוכח מעמדו המיוחד של המומחה כידו הארוכה של בית המשפט לעניינים שברפואה ואף שבית המשפט חופשי לסטות מחוות דעתו, הרי שבמצב הדברים הרגיל, בית המשפט יעשה כן כחריג, במשורה ומטעמים מבוררים." (ע"א 8513/12 אברהם נ' עילית חברה לביטוח בע"מ, פסקה 8 [פורסם בבנו] (2013)).

שיעור הנכות הנפשית נקבע בתקנות לפי רמת הפגיעה בתפקוד הנפשי או החברתי ומידת ההגבלה בכושר העבודה. במקרה זה, המומחית נימקה את קביעותיה, עמדה עליהן בחקירתה ואיני רואה הצדקה לסטות מהן.

הפיצוי

60. לטענת התובעת השתייכותה למגזר החרדי מעצימה את פגיעתה: הוריה ניתקו עמה קשר, היא נאלצה להתפשר על נישואים עם גרוש ואב לארבעה שאינו בן החסידות שלה ומכל הסיבות האלה נודתה ממשפחתה.

התובעת מבקשת לפסוק כדלקמן: פיצוי סטטוטורי לפי סעיף 6 (ב) לחוק - 120,000 ₪ בגין כל אחת מההטרדות; פיצוי בגין כאב וסבל - סכום משמעותי מבלי לנקוב בו, תוך הפנייה לפסיקה; פיצוי בגין אחוזי נכות תוך מתן משקל לנכות תפקודית מינית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

לטענת הנתבע, אין לתובעת פגיעה תפקודית, לא קיימת מניעה להשתלבותה בעבודה, מדובר בהאדרת נזק ואין לפסוק פיצוי כלשהו.

61. בבואי להעריך את הפיצוי ההולם, הבאתי בחשבון את השיקולים הבאים :

התנהגות הנתבע – "התנהגות המזיק עשויה להשפיע על שיעור הנזק והערכתו. חומרת הפגיעה ברגשות הניזוק ובשמו הטוב נמדדת לעתים בחומרת מעשיו וביטוייו של המזיק. זהו נזק מוגבר המביא לפיצוי מוגבר (**aggravated**) בשל התנהגות המזיק. כך, למשל, מזיק היודע כי דבריו אינם אמת והעושה כל מאמץ בבית-המשפט להוכיח את אמיתותם, עשוי לגרום להגברת נזקו של הניזוק ובכך להגביר את הפיצוי שלו הוא יהיה זכאי (רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510, 525 (2001)).". (ע"א 4576/08 בן-צבי נ' פרופ' היס, פסקה 42 [פורסם בנבו] (2011)).

הנתבע ביצע את מעשיו במשך כחצי שנה. בתוך פרק זמן קצר יחסית, הציב את התובעת במרכזה של מסכת ניצול מתמשכת, הכרוכה בהשפלה ובפגיעה בכבודה. הנתבע הקיף אותה וצר עליה מילולית יומם וליל, בחנות ומחוץ לחנות, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון.

מבלי להקל ראש בהטרדות המילוליות, מעשי האוננות מצויים ברף הגבוה של מעשים מגונים. הנתבע לא הסתפק באוננות בכוחות עצמו בפני התובעת, אלא השתמש בה וניצל אותה כחפץ וכלי לסיפוקו המיני. לדרישתו היה עליה למרוח קרם על ידיה, לשבת עליו ולבצע את האוננות עבורו.

הנתבע חילל את גופה ואת פרטיותה אף במגעיו שלא הגיעו לכדי אוננות. לדרישתו היה עליה לטפס על כיסא, על מנת שיוכל לגעת בגופה לפי חשקיו בכל עת שעולה על דעתו.

מדובר במעשים שכל אחד מהם תמור לכשעצמו וביחד הם בעלי חומרה מצטברת.

הפגיעה בתובעת – כתוצאה ממעשי הנתבע חוותה התובעת סבל רגשי מתמשך קרוב לחצי שנה, כשהיא מבודדת ממשפחתה, מוחלשת, ונתונה לחסדיו ולתשוקותיו. בסיום, נותרה עם טראומה והיא רק בת 19. הטראומה הזו מלווה ותלווה אותה כל חייה.

הנכות הרפואית המבטאת באחוזים, אינה ממצה את נזקה. כתוצאה מהתנהגות הנתבע, סבלה ותסבול גם מפגיעה בהנאות החיים, מנזק רגשי בעל ביטוי גופני המתבטא בפגיעה בהנאה המינית.

בנוסף, ועל כך עמדה המומחית, היא סובלת מ"פצע פעור". נזקה הלך והתגבר מעת היודע הפרשה למשפחתה אשר פסלה אותה, נידתה אותה ובכך נגזרו עליה מעין יתמות וחרם גם בקהילה בה גדלה. כאן יש להביא בחשבון שהנתבע אינו אחראי למלוא הנזק שכן חלקו נגרם כתוצאה מתגובתה של משפחתה שגם אם פעלה לפי ערכיה אמונתה, הייתה יכולה לפעול אחרת. מאידך, יש להביא בחשבון שהתנהלות זו אינה זרה לנתבע לאור השתייכותו לאותו מגזר והיה עליו לצפות שהתנהגותו תגביר את נזקה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13-03-13498 . נ' וואלעס

62. התובעת לא בחרה בין מסלול הפיצוי הסטטוטורי לבין מסלול הפיצוי לפי הדין הכללי. סבורני כי במקרה זה, בהיעדר טענה קונקרטית להפסדי השתכרות, יבוא נזקה של התובעת לביטוי טוב יותר במסלול הפיצוי הסטטוטורי. מאחר שמדובר במעשים פיזיים נפרדים, ניתן ונכון לפסוק פיצוי בגין כל מעשה ומעשה (ע"ע (ארצי) 679/09 פלונית נ' אלמוני [פורסם בנבו] (2011)). בגין ההטרדות המילוליות יפסק סכום גלובלי.

בהתאם, פוסקת לתובעת:

100,000 ₪ בגין כל מעשה אוונות: 4 X 100,000 ₪ - 400,000 ₪

20,000 ₪ בגין כל מעשה מגונה אחר: 6 X 20,000 ₪ - 120,000 ₪

20,000 ₪ בגין הטרדות מילוליות:

מעבר לפיצוי שנפסק במשפט הפלילי: - 20,000 ₪

סה"כ 540,000 ₪

סוף דבר

הנתבע ישלם לתובעת 540,000 ₪, שכר טרחת עורך דין בסך 126,360 ₪, שכר טרחת המומחית מטעמה וחלקה בשר טרחת מומחית בית המשפט והוצאות העדה בסך 300 ₪.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ' סיוון תשע"ח, 03 יוני 2018, בהעדר הצדדים.

יעל הניג, שופטת בכירה